

Komplet pomagala za nastavnike

Pomagalo 1: Iskustveno učenje

Kako podržati učenje postavljanjem zadataka

Interaktivno učenje i poučavanje igra ključnu ulogu u većini aktivnosti poučavanja predloženih u ovom priručniku. Ciljevi interaktivnog poučavanja su spoznaja (odnosno razmišljanje i razumijevanje), učenje i aktivno djelovanje. Svaka faza planiranja lekcija, praćenja izvršenja zadataka, vrednovanja rezultata i promišljanja cjelokupnog procesa sadrži puno skrivenog potencijala za učenje.

Osnovni pristup integriranja promišljanja i djelovanja ima utjecaj na cijeli proces učenja. To ne znači da je aktivno bavljenje objektima učenja ograničeno samo na preliminarnu etapu “pravog” učenja koje u tom slučaju podrazumijeva uključivanje samo umova učenika. Umjesto toga, integracija učenja i djelovanja može pružiti svim učenicima jasnu ideju smislenosti učenja kroz djelovanje: imaju zadatak pred sobom koji zahtijeva sposobnosti i vještine. Kroz ovu vrstu poučavanja učenik treba definirati svoje potrebe učenja za svaku novu situaciju. Pritom su im potrebni sadržaji koje im prenosi nastavnik, što znači da učenici njemu postavljaju zadatke, a ne obratno. Iskustveno učenje idealna je kombinacija konstruktivističkog učenja i učenja putem prijenosa odgojno-obrazovnih sadržaja.

U iskustvenom učenju učenici se suočavaju s problemima koje žele riješiti. Učenje nije cilj sam po sebi, već vodi do nečeg korisnog i smislenog. Učenici uče istražujući načine rješavanja problema, postavljajući samima sebi, kao i svom nastavniku, zadatke kojima stvaraju put do rješenja problema. Škola je život; ta misao vodilja odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava vrijedi i u iskustvenom učenju. Mnoge situacije u stvarnom životu sastoje se od traženja rješenja problema. Iskustveno učenje priprema učenika na život stvarajući životne situacije kao okruženje za učenje.

Iskustveno učenje slijedi obrazac koji se može opisati općenitim pojmovima. Ako se nastavnik pridržava tog obrasca potencijal učenja djelovanjem, odnosno aktivnog učenja, ostvarit će se gotovo sam od sebe.

Elementi iskustvenog učenja:

Učenici se suočavaju sa zadatkom kojeg treba riješiti (nastavnik im predstavlja zadatak ili se on nalazi u udžbeniku).

Učenici planiraju akciju..

Učenici provode svoj plan akcije.

Učenici promišljaju proces učenja i predstavljaju svoje rezultate.

Bitno je da učenici često i u različitim kontekstima doživljavaju načela iskustvenog učenja. Dobar zadatak koji otvara mnoge probleme koje valja riješiti, najbolje je sredstvo za stvaranje produktivne i uzbudljive okoline za učenje.